

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY PODDĘBICE
NA LATA 2021-2027**

Poddębice, 2020 r.

WPROWADZENIE.....	3
I PODSTAWY PRAWNE.....	5
II DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE.....	6
1. PODSTAWOWE DANE O GMINIE.....	6
2. TRANSPORT I KOMUNIKACJA.....	7
3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I PROBLEM STARZENIA SIĘ.....	8
4. GOSPODARKA I SYTUACJA NA RYNKU PRACY.....	9
5. ZASOBY MIESZKANIOWE.....	11
6. EDUKACJA KULTURA, SPORT I REKREACJA.....	12
7. ZDROWIE I PROBLEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.....	14
8. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE.....	15
9. PROBLEM BEZDOMNOŚCI.....	17
10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	18
11. AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA.....	19
12. POMOC SPOŁECZNA I WSPIERANIE RODZINY.....	20
13. WYNIKI DIAGNOZY	26
14. ANALIZA SWOT.....	27
III. WNIOSKI Z DIAGNOZY.....	29
MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	30
PROGRAMY I PROJEKTY.....	37
IV. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII.....	37

WPROWADZENIE

Zadania realizowane przez pomoc społeczną (zarówno na poziomie społeczności lokalnej jak i na poziomie rodziny i jednostki), a także konieczność wypracowania odpowiednich form pomocy, wymaga profesjonalnego i systemowego diagnozowania problemów społecznych w skali Gminy Poddębice.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie Gminy Poddębice została opracowana, przy aktywnym wsparciu, pomocy i konsultacji pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poddębicach przy wykorzystaniu własnych materiałów sprawozdawczych (głównie w oparciu o Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej) i analiz oraz materiałów przygotowanych przez jednostki administracji publicznej działających na terenie Gminy Poddębice. Zadania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, to nie tylko udzielenie wsparcia materialnego, ale wzmocnienie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin zgłaszających się z prośbą o pomoc w rozwiązywaniu problemów. Jest to możliwe dzięki rozwojowi różnego rodzaju usług dla różnych grup świadczeniobiorców. Systemowe podejście do rozwiązywania problemów rodziny powoduje, że dysfunkcje mające w niej miejsce nie są traktowane jako izolowane zjawiska dotyczące pojedynczych osób. Stąd, pomimo wielu różnych form pomocy skierowanych bezpośrednio na jednostkę, podejmuje się także prace z całą rodziną, gdyż zmiany w jej funkcjonowaniu stanowią szansę na to, że następne pokolenia nie staną się podopiecznymi pomocy społecznej, dlatego najistotniejszą sprawą jest ochrona i zapewnienie warunków do rozwoju rodziny. Działania MGOPS w Poddębicach mają na celu nie tylko łagodzenie skutków trudnej sytuacji bytowej beneficjentów pomocy społecznej, innych instytucji i organizacji społecznych, lecz także usuwanie przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej między innymi jak: edukacja, polityka zdrowotna, bezpieczeństwo publiczne, pomoc niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, polityka równego statusu kobiet i mężczyzn i itd. Działania będą kierowane głównie do środowisk, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Wspierane przez pracowników pomocy społecznej osoby i rodziny, przy równoczesnej pomocy materialnej, podejmują próby rozwiązywania problemów, których o własnych siłach nie były w stanie przezwyciężyć. Rozwiązywanie problemów społecznych stanowi jedno z najważniejszych zadań administracji publicznej wszystkich szczebli. Działania w obszarze polityki społecznej powinny być realizowane w ramach zintegrowanego systemu, w którym równorzędnym partnerem administracji zostałyby organizacje i instytucje należące do różnych sektorów życia publicznego. Rzetelna diagnoza potrzeb społeczności lokalnej oraz długofalowy plan działania jest niezbędnym warunkiem efektywnej realizacji polityki społecznej na terenie Gminy Poddębice.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych to dokument przedstawiający koncepcję działań zmierzających do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, szczególnie w aspekcie rozpoznawania zagrożeń społecznych, ich profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków występujących problemów społecznych. Strategia stanowi podstawę do realizacji stosunkowo

trwałych wzorów interwencji społecznych w obliczu zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej społeczności.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych to dokument przedstawiający koncepcję działań zmierzających do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, szczególnie w aspekcie rozpoznawania zagrożeń społecznych, ich profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków występujących problemów społecznych. Strategia stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych w obliczu zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej społeczności. Niniejsza strategia została opracowana w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Poddębicach na lata 2021-2027. Ma umocowanie w dokumentach strategicznych z zakresu polityki społecznej przygotowanych na poziomie globalnym, europejskim, ogólnopolskim i samorządowym skąd, stosownie do potrzeb mieszkańców, przenosi priorytetowe cele i kierunki działań na poziom lokalny.

Strategia składa się z czterech części. W pierwszej z nich zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia dokumentu. Druga część strategii obejmuje podstawowe informacje na temat gminy oraz diagnozę sytuacji społecznej w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem jej mieszkańców, identyfikację mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (analiza SWOT) Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach:

- Transport i komunikacja;
- Sytuacja demograficzna i Problem starzenia się,
- Zasoby mieszkaniowe;
- Gospodarka i sytuacja na rynku pracy;
- Edukacja, kultura, sport i rekreacja;
- Zdrowie i problem niepełnosprawności;
- Uzależnienia i przemoc w rodzinie;
- Problem bezdomności;
- Bezpieczeństwo publiczne;
- Pomoc społeczna i wsparcie rodziny
- Aktywność obywatelska.

W trzeciej części strategii, na podstawie wniosków płynących z przeprowadzonej diagnozy oraz przy uwzględnieniu kompetencji samorządu gminnego, zostały sformułowane: misja, cele oraz kierunki działań niezbędnych do podjęcia w okresie obowiązywania strategii. Zostali również wskazani realizatorzy strategii, źródła finansowania, czas realizacji wyznaczonych w nim kierunków działań oraz prognoza zmian, także programy mogące służyć realizacji strategii. Czwarta część strategii zawiera informacje na temat sposobu realizacji dokumentu oraz z prowadzenia jego monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników. Przy istniejącym obecnie ogromnym zapotrzebowaniu na działania strategiczne należy pamiętać, że sam fakt przygotowania strategii to dopiero część teoretyczna procesu, którą należy uzupełnić praktyką i działaniem, czyli wdrożeniem dokumentu. Będzie to możliwe dzięki skoordynowanej współpracy oraz pozyskiwaniu środków finansowych.

I. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Poddębice na lata 2021-2027 wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Do aktów prawnych regulujących treść strategii oraz wpływających na jej realizację należą:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Poddębice na lata 2021-2027 pozostaje w zgodności z dokumentami strategicznymi i programowymi, które opracowano na szczeblu globalnym, europejskim, krajowym i samorządowym. Należą do nich:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu;
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego;
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii;
- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2024 na terenie Powiatu Poddębickiego;
- Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Poddębice;
- Program Rewitalizacji Gminy Poddębice na lata 2016-2023

Niniejsza Strategia jest zgodna z celem głównym Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu dotyczącym:

- Trwałego zmniejszenia liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- Zapewnienie osobom starszym, niepełnosprawnym, zależnym przyjaznych form opieki i form aktywnego spędzania czasu,
- Aktywna integracja społeczności lokalnej
- Wsparcie rodzin w kryzysie lub zagrożonych kryzysem

Wpisuje się również w cel strategiczny IV Programu Rewitalizacji Gminy Poddębice:

IV.1. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację osób zagrożonych wykluczeniem.

IV.2. Rozwój kapitału społecznego

Jest również zgodna z Priorytetem 1 Poprawa dla warunków powstania i funkcjonowania rodzin Wsparcie rodzin w wychowywaniu i edukacji dzieci oraz Priorytetem 2 Kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2024 na terenie Powiatu Poddębickiego, a także Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 Cel operacyjny 6 .Reintegracja społeczna grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

PODSTAWOWE DANE O GMINIE

Gmina Poddębice to gmina miejsko-wiejska, położona jest w centrum powiatu poddębickiego w dolinie rzeki Ner, 35 km na zachód od Łodzi. Zajmuje obszar 22500 ha, co stanowi prawie 25 % powierzchni powiatu. I liczy około 17 tysięcy mieszkańców, z czego ponad 8 tysięcy to ludność miasta. Korzystny układ dróg (trasy Łódź – Poznań i Łęczyca – Sieradz, bliskość autostrady A-2) oraz połączenie kolejowe Katowice – Gdynia stwarzają dogodne warunki komunikacyjne. Gmina sąsiaduje od zachodu z gminą Pęczniew i gminą Dobra w województwie wielkopolskim, od północy z gminą Wartkowice oraz gminą i miastem Uniejów, od wschodu z gminą Dalików i gminą Lutomiersk i od południa z gminą Zadzim. Południowo-zachodni fragment granicy gminy jest równocześnie granicą województwa łódzkiego i wielkopolskiego.

Sieć osadniczą gminy stanowi miasto, 49 sołectw i 87 miejscowości. Poddębice położone są na terenach bogatych w złoża wód termalnych i to właśnie gorące źródła są motorem napędowym Gminy. Powstanie odwiertu i uzyskanie koncesji na eksploatację wód pozwoliły realizować szereg inwestycji, które były i są wspierane środkami zewnętrznymi. Za inwestycje w rozwój geotermii Krajowa Nagroda Ekologiczna przyznała poddębickiej Gminie nagrodę „EkoJanosik 2018”. Miasto Poddębice pełni funkcję powiatowego oraz miejsko–gminnego ośrodka obsługi w zakresie administracji publicznej, oświaty i wychowania, zdrowia i opieki społecznej, finansów i ubezpieczeń, infrastruktury około biznesowej oraz handlu i innych usług.

1. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Gmina charakteryzuje się korzystnym układem sieci drogowej. W sieci powiązań komunikacyjnych miasto Poddębice odgrywa rolę lokalnego węzła komunikacji drogowej, zbiegają się tu bowiem: droga krajowa Nr 72 relacji Łódź-Poddębice-Uniejów, droga wojewódzka Nr 703 relacji Porczyny-Poddębice-Łęczyca-Piątek-Łowicz oraz 4 drogi powiatowe o znaczeniu ponadlokalnym: podstawowego, średniego i wyższego. Komunikację publiczną zapewniają głównie prywatne firmy transportowe. Ocenia się, iż z trudnościami w dostępie do publicznej komunikacji borykają się mieszkańcy niektórych wsi Gminy Poddębice.

2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I PROBLEM STARZENIA SIĘ

W końcu 2019 r. obszar całej gminy zamieszkiwało 15579 mieszkańców, z czego 7771 w mieście. Mieszkańcy gminy stanowili 0,6% mieszkańców województwa łódzkiego i 38,1% powiatu poddębickiego. Gęstość zaludnienia gminy jest relatywnie niska i wynosi 70 osób na km² (1324 osoby/km² w Poddębicach). Na 100 mężczyzn przypada tu 105 kobiet i jest to wskaźnik niższy niż przeciętnie w województwie. W latach 2002-2019 liczba mieszkańców zmalała o 3,3%. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,1 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa łódzkiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Liczba mieszkańców	lata
15606	2018
15579	2019
15212	listopad 2020

Gmina Poddębice ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -36. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -2,31 na 1000 mieszkańców gminy Poddębice. W 2019 roku urodziło się 145 dzieci, w tym 53,8% dziewczynek i 46,2% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 295 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,85 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Główny Urząd Statystyczny przewiduje dalszy ubytek rzeczywisty mieszkańców na terenie powiatu poddębickiego –do roku 2030 o prawie 6%, a do roku 2050 –o ponad 17%. Wyludnienie, według prognozy, będzie w równym stopniu dotyczyć miast powiatu, jak i obszaru wiejskiego. Problem depopulacji zatem dotyczył będzie również terenu gminy Poddębice. Zmienia się natomiast struktura mieszkańców według wieku. Wyraźnie maleje odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (z 18,3% w 2015 r. do 17,5% w roku 2018), i dotyczy to szczególnie terenów wiejskich (z 18,7% do 18,0%). Maleje również udział osób w wieku produkcyjnym (z 64,3% do 62,9%), głównie na obszarze miasta. Gminę, podobnie jak większość obszarów regionu, dotyka problem starzenia się ludności. Dynamicznie rośnie odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, przy czym problem ten dotyczy szczególnie miasta. Odsetek osób w starszych grupach wieku w końcu 2018 r. wyniósł w gminie 18,7% (wobec 17,3% w 2010 r.).

Mając obecnie miejsce dynamiczny proces starzenia się społeczeństw postępuje wskutek nakładania się spadku liczby urodzeń przy jednoczesnym wydłużaniu średniej długości życia. Według prognoz Głównego Urzędu Statystycznego do 2025 roku będzie wzrastał udział „młodszej” subpopulacji, tj. osób w wieku 65-79 lat, bowiem tę grupę będą sukcesywnie zasilali osoby urodzone w latach 1949-1965, a jednocześnie będzie ubywało osób w wieku 80 lat i więcej urodzonych w latach 1934-1945. Po 2025 roku znacząco wzrośnie odsetek osiemdziesięciolatków i osób starszych z uwagi na fakt, że ten wiek – w kolejnych latach – osiągną osoby urodzone w czasie powojennego boomu urodzeń. Szacuje się, że w 2040 roku osoby w zaawansowanej starości (ponad osiemdziesięcioletnie) będą stanowiły aż 36% zbiorowości osób starszych.

Systematyczne postępowanie zjawiska starzenia się wymaga podjęcia z wyprzedzeniem, działań zmierzających do stworzenia nowoczesnego systemu polityki społecznej ukierunkowanej na zaspokajanie specyficznych potrzeb osób starszych. Starzenie się i starość jawią się jednym z kluczowych problemów społecznych, zarówno w aspekcie ekonomicznym i medycznym, jak i etycznym.

Problem starzenia się lokalnej społeczności staje się nowym wyzwaniem dla pomocy społecznej. Należy przy tym pamiętać, że w najbliższej perspektywie 2020-2025 będziemy mieć do czynienia z 2 grupami seniorów – młodszą (do 79 lat) i starszą (80 lat i więcej). Istnieje więc potrzeba podjęcia działań adresowanych do obu grup – prewencyjnych, zapobiegających chorobom i niedołęstwu, umożliwiających podnoszenie jakości życia i wykorzystanie potencjału młodszych oraz opiekuńczych wobec starszych.

W gminie Poddębice do najistotniejszych problemów dotyczących seniorów zalicza się: choroby wieku podeszłego, brak wsparcia ze strony rodziny, niedostateczny dostęp do usług opiekuńczych, ubóstwo, ograniczenie samodzielności.

Działalność na rzecz seniorów w gminie prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach (zasiłki pieniężne, pomoc rzeczowa, pomoc w formie posiłku, usługi opiekuńcze, kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, praca socjalna, zasiłki

i składki dla opiekuna, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy.

3. GOSPODARKA I SYTUACJA NA RYNKU PRACY

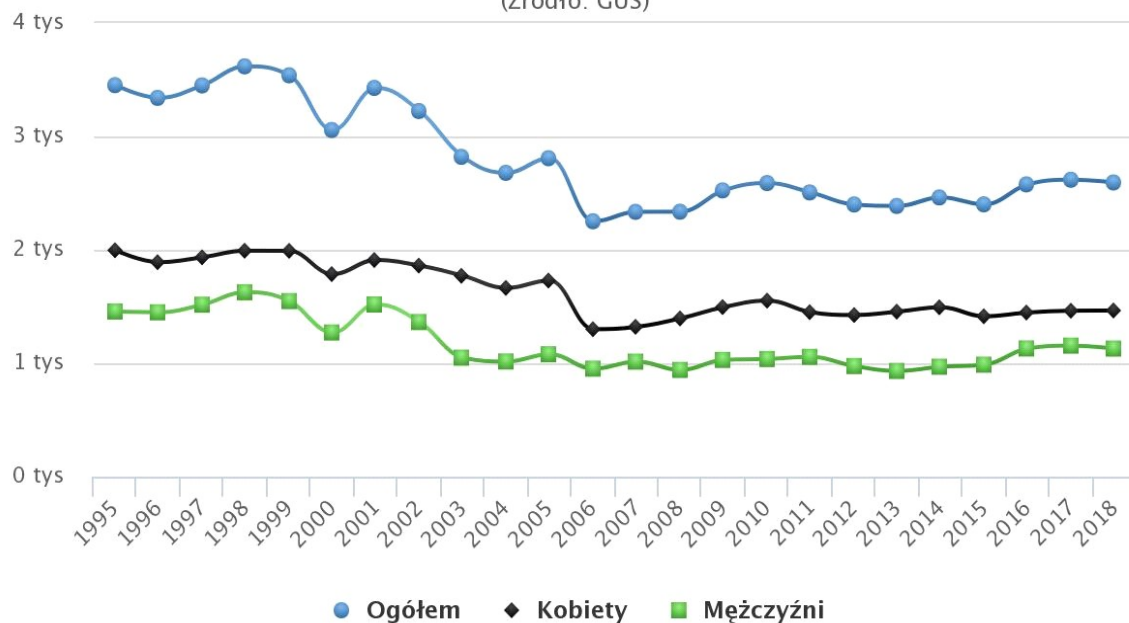
Gmina posiada wysoki poziom uzbrojenia w elementy infrastruktury technicznej, jest w 100% zwodociagowana, a miasto prawie w 100% skanalizowane. Władze podejmują szereg przedsięwzięć mających na celu stworzenie sprzyjających warunków dla inwestorów. Szczególną wagę przywiązują do działań proekologicznych związanych z ochroną powietrza i wód. Poddębice położone są na terenach bogatych w złoża wód termalnych i to właśnie gorące źródła są motorem napędowym Gminy. Powstanie odwiertu i uzyskanie koncesji na eksploatację wód pozwoliły realizować szereg inwestycji, które były i są wspierane środkami zewnętrznymi. Pomimo że gmina ma charakter rolniczy, na jej terytorium funkcjonuje ponad 900 podmiotów gospodarczych, z czego połowa działa w handlu, 25% prowadzi działalność produkcyjną, a pozostałe świadczą usługi remontowo - budowlane, gastronomiczne i transportowe. Do najbardziej rozwiniętych i nadal rozwijających się branż należy zaliczyć: odzieżową, spożywczą, obuwniczą i budowlaną. Gmina Poddębice posiada około 15.000 ha użytków rolnych, na których dominuje uprawa zbóż i ziemniaków. Gospodarstwa prowadzą głównie produkcję wielokierunkową, występuje jednak niewielka liczba gospodarstw specjalistycznych, min. sadowniczych. Dominuje hodowla trzody chlewnej, bydła, owiec, koni jak również drobiu.

Sytuacja gospodarcza w gminie wpływa na kondycję lokalnego rynku pracy, Według GUS w 2019 liczba posiadających zatrudnienie zgodnie z tendencją charakterystyczną dla całego regionu, w ostatnich latach spada, jednak nadal stanowi w gminie poważny problem.

W gminie Poddębice na 1000 mieszkańców pracuje 166 osób . 56,5% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 43,5% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Poddębice wynosiło w 2019 roku 6,6% (7,5% wśród kobiet i 5,8% wśród mężczyzn). W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Poddębice wynosiło 4 679,92 PLN, co odpowiada 96.80% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Poddębice 1 334 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 1 136 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -198. 55,0% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Poddębice pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 21,8% w przemyśle i budownictwie, a 6,9% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,3% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Liczba pracujących według płci w gminie Poddębice w latach 1995 – 2018

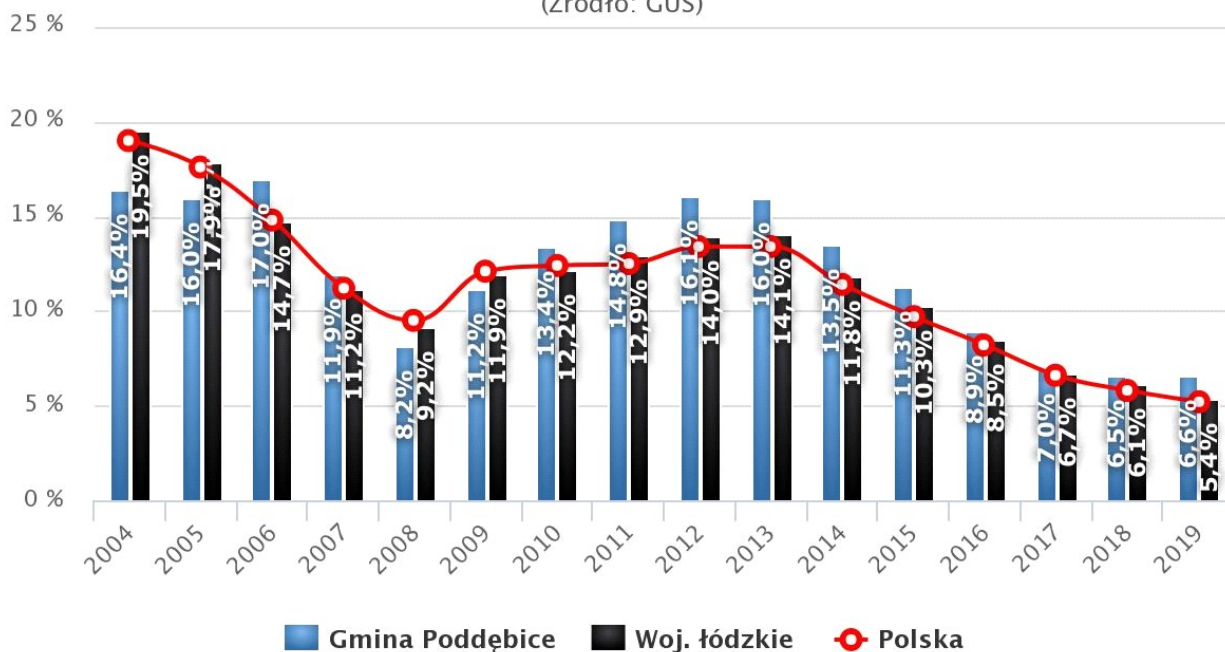
(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Poddębice w latach 2004 – 2019

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

4. SYTUACJA MIESZKANIOWA

Istniejące zasoby mieszkaniowe nie zaspokajają potrzeb mieszkańców gminy Poddębice. Samorządy gminne w świetle obowiązujących przepisów w ramach zadań własnych są zobowiązane do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób znajdujących się w trudnej sytuacji. Nałożone ustawowo obowiązki gminy realizują poprzez budownictwo socjalne oraz budowę mieszkań komunalnych. Obecnie w Gminie Poddębice wiele rodzin ubiega się o przyznanie lokali z zasobów komunalnych. W celu pozyskania lokali komunalnych istotną rzeczą byłaby rozbudowa istniejących budynków lub adaptacji i remontu budynków wykorzystywanych na inne cele np. budynki szkolne.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza* 2020
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	196	196	196
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	11	11	11
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokalii)	3	40	40	40
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	62	62	62
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	0	0	0

5. EDUKACJA, KULTURA I SPORT I REKREACJA

Poddębice stanowią centrum kształcenia podstawowego i ponadgimnazjalnego dla gminy, a także całego powiatu. Na terenie gminy zlokalizowano cztery placówki kształcenia podstawowego:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Lotników Polskich w Poddębicach,
- Szkoła Podstawowa w Bałdrzychowie,
- Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Niemysławie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Porczynach.

Szkolnictwo ponadpodstawowe realizowane jest w:

- Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Konopnickiej.
- Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych, który kształci w pięcioletnim technikum oraz trzyletnia zasadnicza szkoła zawodowa.
- Szkoła Policealna Prymus w Poddębicach
- Oddział Szkoły Muzycznej I stopnia w Uniejowie.

W ramach wychowania przedszkolnego na terenie gminy funkcjonują:

- Publiczne Przedszkole w Poddębicach,
- Niepubliczne Tęczowe Przedszkole w Poddębicach,

- -Akademia Przedszkolaka „Inna Bajka”.

Funkcje edukacyjne pełni również

- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. Z. Skibińskiego,
- Powiatowa Biblioteka Publiczna w Poddębicach

Opiekę nad uczniami w zakresie diagnozy, terapii oraz pomocy psychologicznej zapewnia

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Poddębicach.

Poziom wykształcenia – Gmina Poddębice

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

W ostatnich latach na terenie gminy nastąpiła istotna poprawa wielu czynników determinujących szanse edukacyjne uczniów, szczególnie na terenach wiejskich. Doposażono szkoły w sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu, wzmocniono infrastrukturę sportową. Infrastruktura edukacyjna nadal jednak nie spełnia standardów. Jest przestarzała i wymaga pilnej interwencji w postaci przebudowy i doposażenia. Jest to warunek konieczny, którego spełnienie warunkuje wzbogacenie oferty edukacyjnej gminy, mającej na celu dopasowanie działań edukacyjnych do potrzeb rynku pracy. Jednym z priorytetowych celów strategicznych Programu Rewitalizacji Gminy Poddębice jest przebudowa i modernizacja bazy edukacji przedszkolnej/szkolnej, stworzenie lepszych warunków opieki nad dzieckiem, objęcie większej liczby dzieci opieką przedszkolną, stworzenie bazy do różnorodnych działań opiekuńczych

Baza edukacyjna posiada zaplecze sportowe w postaci:

- kompleksu boisk sportowych „Orlik”,
- hali sportowej w Poddębicach,
- stadionu, boiska oraz basenów termalnych w budowie kompleks basenów termalnych.

- Centrum Turystyki i Rekreacji w Byczynie,
- boiska w Ciężkowie.

Baza sportowa jest wystarczająca, niektóre obiekty wymagają przebudowy bądź modernizacji, w tym zespół basenów obecnie w budowie.

6. ZDROWIE I PROBLEM NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Główną jednostką organizacyjną gminy w dziedzinie opieki zdrowotnej jest

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej –Poddębickie Centrum Zdrowia Sp. z o.o.

W ramach podpisanych umów z NFZ oferuje dostęp do poradni specjalistycznych: rehabilitacji, ortopedycznej, chirurgicznej, chirurgii onkologicznej, urologicznej, proktologicznej, gruźlicy i chorób płuc, otolaryngologicznej, ginekologiczno-położniczej, neonatologicznej, dermatologicznej, medycyny pracy. Jako jeden z nielicznych ośrodków w województwie łódzkim PCZ posiada również oddział onkologii stacjonarnej. Uzupełnieniem działań jest szeroka oferta rehabilitacyjna.

W ramach Centrum działa szpital, który poza funkcją zapewnienia specjalistycznej opieki medycznej, staje się w regionie promotorem usług związanych z balneologią. W ramach zabiegów w szpitalu wykonuje się m.in: ćwiczenia rehabilitacyjne dla dorosłych i dzieci w schorzeniach ortopedycznych, neurologicznych chorobach wieku rozwojowego, geriatryi czy schorzeniach metabolicznych i dermatologicznych. Rozwój Centrum jest konsekwentnym realizowaniem celu strategicznego nastawionego na tworzenie warunków do rozwoju usług rehabilitacyjnych i medycznych opartych na balneologii ,poprzez wykorzystanie gorących źródeł oraz promowanie oferty turystyki uzdrowiskowej w oparciu o zasoby wód geotermalnych. Gmina wspólnie z Powiatem Poddębickim podjęła się realizacji projektu pod nazwą „Kraina bez Barrier –Centrum Wodolecznictwa i Rekreacji w Poddębicach w oparciu o wykorzystanie miejscowych wód geotermalnych”.

- Mieszkańcy mają również dostęp do następujących placówek opieki zdrowotnej świadczący specjalistyczne szeroko pojęte poradnictwo”
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MOZ-MED,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Rodzina”

Starzenie się społeczności lokalnej oraz rosnący udział osób wymagających rehabilitacji leczniczej, powoduje konieczność wzbogacenia oferty leczniczej, głównie skierowanej do osób starszych i niepełnosprawnych

Problemami osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Poddębice zajmują się:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
- Warsztaty Terapii Zajęciowej
- Gmina Poddębice

Działania w/w instytucji i organizacji społecznych zmierzają do zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych, wymagana w procesie rehabilitacji, likwidacji barier architektonicznych, a także do kompleksowych działań partnerskich, integrujących osoby niepełnosprawne z różnych placówek.

Wychodząc naprzeciw osobom niepełnosprawnym Gmina Poddębice podjęła działania realizacji modelowego programu dla osób niepełnosprawnych "Kraina bez barier". Głównym celem programu jest stworzenie sprzyjających warunków do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym w jak najszerszym wymiarze. W oparciu o posiadane na terenie gmin zasoby powstanie system specjalistycznych usług przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych, uwzględniający opiekę zdrowotną, możliwość kształcenia, przeszkolenie do pracy, zabezpieczenie odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz możliwość korzystania z alternatywnych form rekreacji i spędzania czasu wolnego. Pierwszorzędnym zadaniem tegoż programu jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym kompleksowej rehabilitacji.

Stworzenie miejsca, w którym osoby niepełnosprawne i starsze mogłyby rozwijać sprawności, poznawać świat, rozwijać talenty, inspirować i rehabilitować się, a jednocześnie wypoczywać.

Jednym z elementów "Krainy bez barier" jest Ogród Zmysłów, znajdujący się na terenie zabytkowego kompleksu parkowo-pałacowego w Poddębicach. Kolejną inwestycją skierowaną min. do osób niepełnosprawnych to będący w budowie kompleks basenów geotermalnych. Miasto zmienia swój wizerunek poprzez coraz większą liczbę obiektów-podjazdów ułatwiających życie osobom niepełnosprawnym.

7. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie, a także zdolność do konkurencji na rynku pracy. Wśród przyczyn popadania w alkoholizm zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych i utrata zatrudnienia.

Szerzeniu się narkomanii sprzyjają natomiast coraz większa powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i doznań oraz traktowanie narkotyków jako środków umożliwiających ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowanie stresu i konfliktów. Przemoc w rodzinie jest z kolei problemem mającym często swoje źródło w uzależnieniach i ubóstwie. Jej ofiarami są niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Trudno jest ustalić liczbę osób zmagających się z problemami alkoholowymi, które niejednokrotnie są przyczyną wystąpienia przemocy w rodzinie. Dane szacunkowe w tym zakresie przygotowała Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zawiera je poniższa tabela.

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych w Polsce					
	W Polsce	100-tys. miście	w 25-tys. miście	w 10-tys. gminie	
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób	ok. 2% populacji
dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób	ok. 4% populacji

dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób	4% populacji
osoby pijące szkodliwie	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób	5-7% populacji
ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	razem ok. 2mln osób	dorosłych i dzieci ok. 5.300 osób	dorosłych i dzieci ok. 1.330 osób	dorosłych i dzieci ok. 530 osób:	2/3 osób dorosłych oraz 2/3dzieci z tych rodzin

Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemoc w rodzinie oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz przy wykorzystaniu zaplanowanych w ich ramach środków finansowych. Poniższy wykres przedstawia wysokość środków finansowych wydatkowanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie w gminie Poddębice

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	195 544	181 960	299 000

Na terenie gminy Poddębice inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poddębicach. Podstawowym jej zadaniem i celem jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz substancji odurzających, udzielanie pomocy w wyjściu z nałogów osób uzależnionych oraz otaczanie wsparciem ich najbliższych. W ramach prowadzonej działalności Komisja przyjmuje zgłoszenia o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu w środowisku, przeprowadza rozmowy z osobami, w przypadku których wpłynęło zgłoszenie, pouczając je i motywując do zaprzestania nadużywania alkoholu i poddania się leczeniu odwykowemu, kieruje, w przypadku, gdy osoba nie godzi się na dobrowolne leczenie, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuację postępowania, na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu odwykowego, przygotowuje dokumentację związaną z postępowaniem sądowym w celu zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz składa wnioski o wszczęcie postępowania do sądu. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poddębicach corocznie podejmuje współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Poddębicach oraz działającym przy nim Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, asystentem rodziny, Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Łasku, Prokuraturą Rejonową w Poddębicach, Powiatową Komendą Policji w Poddębicach oraz Stowarzyszeniem Abstynenckim Klubu Życzliwe serca w Poddębicach oraz Klubem AA Oaza w Poddębicach. Z danych GKRPA w Poddębicach oraz MGOPS w Poddębicach wynika, iż liczba osób zgłaszanych do komisji w celu podjęcia leczenia odwykowego utrzymuje się na podobnym poziomie, co świadczy o braku utożsamiania się osób zgłaszanych z problemem alkoholowym, który niesie za sobą szereg innych

dysfunkcyjnych zachowań. Dlatego zasadnym byłoby wzmocnienie i rozszerzenie profilaktyki i świadomości osób w zakresie nieprzeciwdziałania problemom alkoholowym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach zapewniał również obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2019 roku odbyły się 4 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 30 spotkań Grup Roboczych, na których omawiano sytuacja 27 osób zagrożonych zjawiskiem przemocy oraz rodzin dysfunkcyjnych.

8. PROBLEM BEZDOMNOŚCI

W ujęciu socjologicznym bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Ze względu na trudną do określenia skalę, złożone przyczyny oraz szczególnie dotkliwe społeczno-ekonomiczne skutki jest zjawiskiem o zasięgu i znaczeniu globalnym, mającym jednocześnie specyficzne regionalne i lokalne uwarunkowania, które wpływają na dobór odpowiednich środków przeciwdziałania. Zapobieganie bezdomności wymaga aktywnego, zintegrowanego i kompleksowego działania. Wykorzystanie istniejących zasobów środowiska i tworzenie warunków do wdrażania nowych form wsparcia na rzecz osób bezdomnych i ich integracji z otoczeniem powinno stanowić podstawowy cel prowadzonej na szczeblu lokalnym polityki społecznej. W gminie Poddębice problem bezdomności ma charakter jednostkowy.

Poniższa tabel przedstawia ilość osób z terenu Gminy Poddębice, który MGOPS w Poddębicach zapewnił wsparcie i pomoc w postaci schronienie i zasiłków celowych w poszczególnych latach.

Rok	Liczba osób
2020	4
2019	10
2018	10
2017	14
2016	17

Osoby bezdomne kierowane są do placówek zapewniających schronienie, jak również udzielane są im świadczenia z pomocy społecznej w formie zasiłków celowych, okresowych i stałych. Ośrodek współpracuje z Fundacją Metamorfoza, prowadzącą Dom dla Osób Bezdomnych na terenie Gminy Poddębice.

9. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

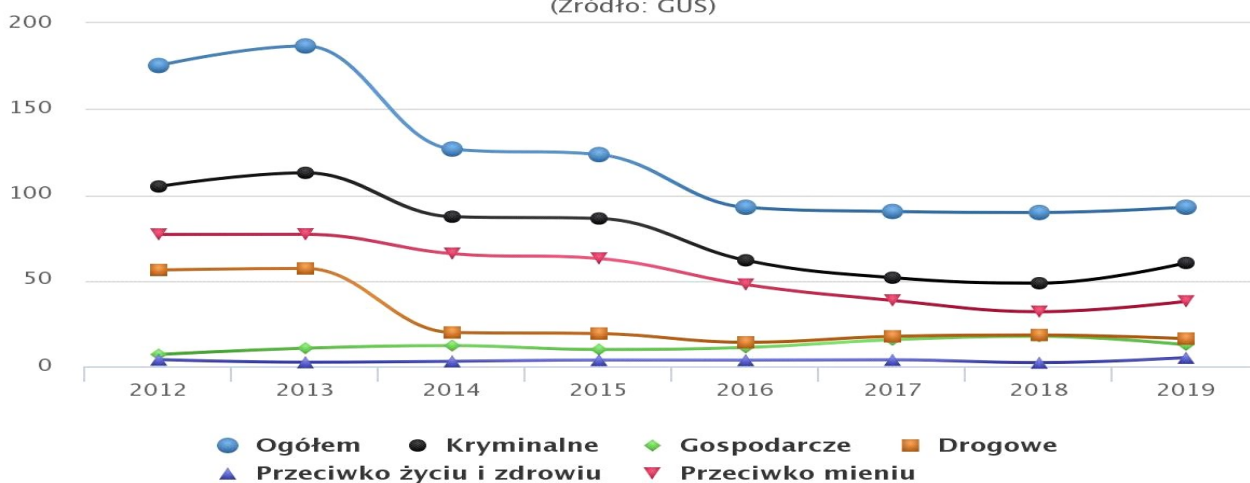
Za bezpieczeństwo publiczne mieszkańców gminy odpowiedzialna jest Powiatowa Komenda Policji w Poddębicach, która nadzoruje prace podległych komisariatów. Dla wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, poza pracą dzielnicowych, na teren gminy kierowane są patrole prewencyjne, również w godzinach nocnych. Ponadto funkcjonariusze policji podejmują szereg działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa, głównie o charakterze prewencyjnym i edukacyjnym. Rozpoczęto wdrażanie programu „Razem bezpieczniej w powiecie Poddębickim”. Prowadzone są analizy skali i kategorii przestępczości oraz mapy przestępstw, wykroczeń, zjawisk

demoralizacji nieletnich oraz miejsc najbardziej zagrożonych przestępczością. Zdecydowanie największą część przestępstw stwierdzonych na terenie gminy stanowią przestępstwa przeciwko mieniu, w tym kradzieże i kradzieże z włamaniem. Z danych KPP w Poddębicach wynika, że poziom przestępczości kryminalnej na terenie gminy oraz czynniki wpływające na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców utrzymują się w ostatnich latach na zbliżonym poziomie. Rośnie natomiast liczba wykroczeń, w tym głównie kradzieży i związanych z uszkodzeniami mienia. Przestępczość i wykroczenia dotyczą głównie obszarów gminy, w których występuje skupisko pustostanów bądź innych zdegradowanych obiektów.

W 2019 roku w Poddębicach stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 93 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 12,55 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa łódzkiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w Poddębicach wynosi 71,60% i jest nieznacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa łódzkiego oraz porównywalny do wskaźnika dla całej Polski. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców Poddębic najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 8,16 (wykrywalność 64%) oraz przeciwko mieniu - 5,12 (wykrywalność 42%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 2,19 (96%), o charakterze gospodarczym - 1,70 (66%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,68 (100%).

Przestępstwa stwierdzone (oszacowanie) w Poddębicach w latach 2012 – 2019

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

10. AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW

Aktywność społeczna mieszkańców, tj. związana z postawami obywatelskimi wyraża się między innymi poprzez liczbę organizacji działających na danym terenie oraz liczbę zaangażowanych w jej działanie osób. Na terenie gminy funkcjonują liczne podmioty należące do sektora organizacji pozarządowych: fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne, co świadczy o aktywności i zaangażowaniu mieszkańców w życie lokalnych społeczności. Są to między innymi:

- Fundacja Metamorfoza – dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych w Felixsowie jest placówką Ruchu Wychodzenia z Bezdomności MARKOT Stowarzyszenia MONAR.
- Miejsko-Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Poddębicach – jego celem jest wszechstronne krzewienie kultury fizycznej i turystyki, głównie na terenach wiejskich.

- Stowarzyszenie Abstynenckiego Klubu „Życzliwych Serc” – jest stowarzyszeniem abstynenckim zrzeszającym osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu.
- Stowarzyszenie Przyjaciół Bałdrzychowa – organizacja działa na rzecz rozwoju miejscowości Bałdrzychów i okolic.
- Centrum Promocji Sportu i Rekreacji “DRAGON” – jest Stowarzyszeniem Kultury Fizycznej, zajmuje się propagowaniem karate tradycyjnego i fudokan.
- LKS „TERMY Poddębice” – prowadzi szkolenie dzieci, młodzieży i dorosłych w sekcji piłki nożnej.
- Poddębicki Wędkarski Klub Sportowy „WOBLER” zajmuje się propagowaniem wędkarstwa jako formy wypoczynku i rekreacji, w tym racjonalnego używania wód i zasobów środowiska naturalnego.
- Fundacja „Obudzić Zmysły” działa na rzecz dzieci z autyzmem, zespołem Aspergera, zespołem Downa z terenu powiatu poddębickiego.
- OSP Poddębice prowadzi działalność mającą na celu zapobieganie pożarom, ponadto informuje ludność o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi.
- Uczniowski Klub Sportowy „Trops”
- Stowarzyszenie Sportowe WIT Poddębice-Klub Sportowy „Zdyszani.pl”

Duża liczba organizacji oraz szerokie spektrum ich działania świadczy o zaangażowaniu społeczności lokalnej, wysokim poziomie świadomości regionalnej i więzi społecznych. Stanowi potencjał, który może przyczyniać się do rozwiązywania różnorodnych problemów społecznych dotyczących mieszkańców gminy. Działania różnorodnych stowarzyszeń mają jednak charakter punktowy rozproszony. Taki charakter działań powoduje, że organizacje nie docierają do wszystkich potrzebujących. Stąd potrzeba promocji i edukacji, aby wysiłki osób zaangażowanych przełożyły się na pełniejszą aktywizację społeczności lokalnej.

Ważne ogniwo systemu bezpieczeństwa gminy Poddębice stanowi Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Poddębicach jako organizator krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na poziomie powiatu. Na terenie gminy działa 17 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowościach: Kałów, Bałdrzychów, Niemysłów, Niewiesz, Klementów, Chropy, Dzierżazna, Nowy Pudłów, Zagórzycy, Góra Bałdrzychowska, Ciężków, Panaszew, Sworawa, Poddębice, Karnice, Mrowiczna, Tarnowa. W ogólnej liczbie zdarzeń wymagających interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej coraz większy udział mają miejscowe zagrożenia związane głównie z wypadkami i katastrofami drogowymi.

Nad bezpieczeństwem sanitarnym mieszkańców czuwa Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poddębicach. Do jej zadań należy realizacja czynności należących do Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poddębicach, przede wszystkim wykonywanie badań i analiz laboratoryjnych, pomiarów środowiskowych, działalność przeciwepidemiczna, opracowywanie analiz i ocen epidemiologicznych oraz stanu higieniczno-sanitarnego, a także różnorodne działania na rzecz promocji zdrowia.

11. POMOC SPOŁECZNA I WSPIERANIE RODZINY

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności. W gminie Poddębice zadania z zakresu pomocy społecznej i wspierania rodziny wykonuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach. W 2019 roku kadrę Ośrodka stanowiło: kierownicy, 6 pracowników socjalnych, 7 aspirantów pracy socjalnej, asystent rodziny, główna księgowa oraz kadrowo-księgowa, 5 opiekunek środowiskowych.

MGOPS realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej zarówno te o charakterze obowiązkowym należących do zadań Gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Prócz wypłat pieniężnych z szerokiego wachlarza świadczeń rodzinnych finansowanych ze środków zleconych, tutejszy Ośrodek swoje działania kierunkuje na ochronę i podnoszenie warunków życia najsłabszych grup społecznych, zagrożonych wykluczeniem oraz tworzeniem warunków umożliwiających aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

W 2019 roku wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie były wyższe niż w latach 2018-2019.

	2018	2019
budżet	19 000 000	21 495 540,71
500+	9 700 000	12 387 331,50
Św.rodzinne	5 660 000	5 348 590,25
300+	600 000	550 890,00
Inne świadczenia, łącznie wszystkie	16 000 000	18 286 811,75
Środki zlecone – wojewoda	1 200 000	1 008 475,45
W tym: -zas. Stałe, celowe specjalne, częściowo wynagr. Asystenta, prac. Socjalni, żywność –posiłek ok. 67%, skł. ubezpiecz. zdrowotne		
Gmina	1 800 000	2 062 866,11
W tym: Rodziny zastępcze, asyst. rodziny, wynagrodz. pracownicy ośrodka, utrzymanie ośrodka, żywność-posiłek i dowozy, DPS, zas.celowe, bezdomni, , pogrzeby, zas.okresowe		

Na przełomie lat 2018/2019 liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej głównie z powodu bezrobocia i ubóstwa widocznie spadła z 950 osób na 748, podobnie jak liczba osób którym przyznano świadczenia pieniężne (z 564 na 458 os). Zmniejszyła się również liczba dzieci dożywianych w szkołach oraz liczba zasiłków celowych wypłat z przeznaczeniem na zakup żywności czy leków tu z 713 na 593, co przełożyło się na zmniejszenie wypłat zasiłków. Powyższe świadczyć może o zwiększeniu świadomości lokalnej społeczności na umiejętność radzenia sobie

z problemem we własnym zakresie w tym wzrost osób zatrudnionych, wzrostem najniższej krajowej i utrzymującym na tym samym poziomie kryterium dochodowym osób korzystających z pomocy.

Świadczenie pracy socjalnej w terenie przez pracowników socjalnych tj. bezpośrednim środowisku życia lokalnej społeczności przedkłada się na znajomość bieżących potrzeb osób najbardziej potrzebujących. W ramach pracy socjalnej tutejszy Ośrodek realizuje:

- wsparcie finansowe głównie w zakresie realizacji programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu”
- pomoc rodzinie w przeciwdziałaniu przemocy, prowadząc Zespół Interdyscyplinarny oraz realizując procedurę Niebieskiej Karty
- gminny program wspierania rodziny, zatrudniając asystenta rodziny, pracującego tylko w środowiskach z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzi interwencyjny Zespół dziecka Kryzysowego
- gminny program wychodzenia z bezdomności, współpracując z organizacją pożytku publicznego Metamorfoza;
- Program operacyjny pomoc żywnościowa. Pracownicy ośrodka samodzielnie wydają żywność osobą korzystających z pomocy ośrodka. W 2019 roku pomoc żywnościowa czterokrotnie trafiła do 705 osób. Wydano ok. 27 ton żywności o wartości 139 666,70 zł.
- Kartę dużej rodziny
- Wydaje decyzje uprawniające do korzystania z bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej.
- Realizuje usługi opiekuńcze w celu pomocy osobie w wieku senioralnym i niepełnosprawnym, na przełomie lat w tym zakresie widoczny jest wzrost zapotrzebowania i liczy osób korzystających z tej formy pomocy 276.000 zł na 345.000 zł a także z pomocy w formie dopłat za pobyt w DPS 730.000 zł

Świadczenia rodzinne stanowią 80% wysokości całego budżetu ośrodka tj. kwotę 18 286 811,75 zł z czego 12 387 331,50 zł stanowią wypłaty świadczenia wychowawczego 500+. W 2019 roku pracownicy tutejszego Ośrodka wydali 1813 decyzji dla 2670 dzieci na łączną kwotę 12387331,50 zł. Ponadto wypłacono zasiłki rodzinne na kwotę 5 348 590,25 zł i wydano w tym zakresie decyzje dla 1047 dzieci. Oprócz powyższych form pomocy, tutejszy ośrodek realizuje wypłatę szerokiego wachlarzu zasiłków do świadczeń rodzinnych, którego szczegóły zamieszczone są w sprawozdaniu z działalności Ośrodka.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i zgłaszanym potrzebom mieszkańców naszej Gminy, chcąc rozbudować ofertę wsparcia tutejszy Ośrodek ukierunkował swoje zadania na aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców Gminy Poddębice z wykorzystaniem środków unijnych Europejskiego Funduszu Społecznego. W tym celu został napisany projekt unijny pt. „Siła motywacji”, który będzie realizowany w bieżącym roku. Całkowity koszt projektu stanowi kwotę 550 076,85 zł, z czego 467 546,85 zł stanowi dotacja, 82 000 zł środki własne. Projekt będzie realizowany przez 18 miesięcy.

W 2019 roku systematycznie rosła kwota wydatków na utrzymanie mieszkańców w domach pomocy społecznej, co związane jest z dynamicznym wzrostem osób starszych, posobnie jak wrosło zapotrzebowanie na świadczenie usług opiekuńczych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
Domy pomocy społecznej	727 641	730 492	800 000

Wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia MGOPS w latach 2018-2019 najliczniejsze grupy stanowiły rodziny doświadczające bezrobocia, ubóstwa, wymagające ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, zmagające się z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz dotknięte bezrobociem oraz długotrwałą lub ciężką chorobą. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób		70	71	80
Kwota świadczeń w złotych		382 151	432 648	450 000
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób		96	84	95
Kwota świadczeń w złotych		132 571	81 767	90 000
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób		88	68	68
Kwota świadczeń w złotych		110 290	75 724	83 957
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób		13	13	13
Kwota świadczeń w złotych		11 922	5 185	5 185
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób		6	3	3
Kwota świadczeń w złotych		4 117	858	858
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM				
Liczba osób		310	256	256
Kwota świadczeń w złotych		333 281	348 481	348 481
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	273	232	232
Kwota świadczeń w złotych	22	230 290	318 320	318 320

Spośród świadczeń pieniężnych najczęściej udzielaną formą pomocy był zasiłek celowy, głównie z powodu bezrobocia. Co stanowi największy problem osób korzystających z pomoc

społecznej. Bezrobocie zwłaszcza długotrwałe przyczynia się do występowania innych dysfunkcji tj. alkoholizm, ubóstwo, niezaradność. Dlatego też wychodząc naprzeciw tym trudnościom Miejsko-Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Poddębicach od 2020 roku dzięki pozyskaniu środków z Europejskiego Funduszu Społecznego rozpoczął aktywizację społeczną i zawodową 30 osób z terenu Gminy Poddębice wykluczonych społecznie.

Zasiłek celowy jest przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, w mieszkaniu, opłat za gaz, energię, wodę i czynsz, a także kosztów pogrzebu. Dominujący rodzaj pomocy niepieniężnej stanowił z kolei posiłek, który był wsparciem udzielanym głównie dzieciom w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowanego w latach 2017-2018 oraz „Posiłek w szkole i w domu” w 2019 roku. Nowy program na lata 2019-2023 zakłada wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Program „Posiłek w szkole i w domu” zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej.

Ważną formą wsparcia niepieniężnego w latach 2017-2019 było również pokrywanie kosztów pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy.

Wśród usług najistotniejszą rolę odgrywała praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych i tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W analizowanym okresie MGOPS przyznawał również zasiłek dla opiekunów osób niepełnosprawnych, jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie to przyznawane jest w oparciu o ustawę z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wynosi 4.000 zł i jest finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa. Kolejną formę pomocy udzielanej przez MGOPS stanowiły świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które służą wsparciu osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych.

Praca socjalna realizowana w gminie polegała na diagnozie rodzin i środowisk, udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy w rozwiązywaniu trudności życiowych oraz kwalifikowaniu do uzyskania świadczeń. W analizowanym okresie ważną formą wsparcia były również usługi opiekuńcze.

Rok	Liczba osób
2015	40
2016	41
2017	36
2018	42
2019	37

	Rok 2018	Rok 2019	Prognoza 2020
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	275 764	345 886	366 890

Ośrodek realizował również zadania z zakresu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej. Pomimo zaangażowania i pracy z rodziną asystenta rodziny w dalszym ciągu utrzymuje się liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Dlatego należy wzmocnić działania skierowane na wielowymiarowe i skorelowane działania i wsparcie rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze, w których występuje alkoholizm, ubóstwo i wiele innych negatywnych dysfunkcji rodzinnych.

W latach 2015-2019 pod opieką asystenta rodziny pozostawało kilkanaście rodzin

	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba asystentów rodziny	1	1	1	1	1
Liczba rodzin	14	18	15	19	17

Gmina ponosiła również odpłatność za pobyt dzieci z gminy w pieczy zastępczej. W analizowanym okresie odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła:

WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA			
	Rok 2018	2019	Prognoza 2020
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	19	17	17
Liczba asystentów rodziny	1	1	1
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	68 111	66 176	67 000

Działania skierowane na pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie prowadzi Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Poddębice, którego obsługę techniczno-merytoryczną zapewnia Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poddębicach. Na przestrzeni kilku lat liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie utrzymuje się na tym samym poziomie. Może to świadczyć o świadomości społeczności lokalnej i umiejętności zgłaszania się do odpowiednich instytucji z problemem, z drugiej zaś strony brak narzędzi do natychmiastowej reakcji, brak narzędzi jakimi dysponuje MGOPS może prowadzić do narastania skali przemocy. Dlatego ważnym zadaniem jest wzmocnienie świadomości lokalnej społeczności w walce z przemocą.

MISJĄ Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poddębicach jest niesienie pomocy mieszkańcom Gminy Poddębice poprzez umożliwienie im przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Celem działania Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poddębicach jest:

1. ograniczenie marginalizacji osób i rodzin poprzez wspieranie zmierzające do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,

2. zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem,
3. wczesne wspieranie rodziny i podejmowanie działań profilaktyczno- ochronnych.

12. WYNIKI DIAGNOZY

Z prezentowanych w diagnozie danych zebranych ze źródeł statystyki publicznej, danych pozyskanych w instytucjach działających w gminie Poddębice oraz z wypowiedzi interesariuszy Programu wynika, że największe problemy społeczne wynikające z nasilenia negatywnych i kryzysowych zjawisk społecznych w gminie to:

- postępujący proces starzenia się społeczności lokalnej,
- bezrobocie, w tym bezrobocia długotrwałego, potęgujące inne dysfunkcje tj. alkoholizm, przemoc w rodzinie, niezaradność,
- niskie kwalifikacje osób pozostających bez pracy,
- wysoki odsetek mieszkańców korzystających ze środków pomocy społecznej,
- niewystarczająca baza sportowo-rekreacyjna, w tym szczególnie dla dzieci i młodzieży i osób starszych oraz niepełnosprawnych,

Z uwagi na problem pandemii występującej w kraju badania przeprowadzono głównie na podstawie zebranych źródeł statystycznych oraz wywiadu wśród społeczności lokalnej przez pracowników służb społecznych.

Analizując warunki życia w gminie najwyżej zostały ocenione

- dostęp do sieci wodociągowej
- szkolnictwa podstawowego i pomoc społeczną
- oraz lokalny rynek pracy w perspektywie nowe miejsca pracy w kompleksie basenów termalnych
- opiekę zdrowotną

Najniżej oceniano:

- dostęp do sieci gazowej i kanalizacyjnej
- komunikację publiczną

Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy to:

- alkoholizm
- ubóstwo
- rozpad więzi rodzinnych,
- samotne wychowywanie dzieci
- problemy związane ze starzeniem się
- przemoc w rodzinie
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- długotrwała lub ciężka choroba,
- bariery architektoniczne,
- deficyt zakładów pracy chroniony.

Do negatywnych zjawisk społecznych, na które najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy, należą:

- sięganie po substancje uzależniające, np. alkohol, narkotyki i dopalacze,
- zaniedbania wychowawcze ze strony rodziców,
- uzależnienie od sieci Internet

13. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest techniką analityczną służącą uporządkowaniu posiadanych informacji. W przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Mocne strony

- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz z informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach, w tym wśród osób niepełnosprawnych
- zachęcanie inwestorów do tworzenia w gminie nowych miejsc pracy
- wspieranie osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych
- prowadzenia efektywnej pracy socjalnej
- zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny
- dobra dostępność szkolnictwa podstawowego
- zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy dostępu do pomocy terapeutycznej,
- funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Poddębice
- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- zapewnienie nauki na poziomie ponadgimnazjalnym
- organizowanie usług opiekuńczych
- działalność organizacji pozarządowych

Słabe strony

- niewystarczające środki finansowe na prowadzenie działań profilaktycznych w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie
- brak w gminie grupy wsparcia i mieszkań chronionych dla ofiar przemocy w rodzinie
- ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki geriatrycznej
- ograniczona pomoc dla osób starszych ze strony rodziny
- brak w gminie grup i instytucji wsparcia dla osób niepełnosprawnych
- istnienie barier utrudniających niepełnosprawnym codzienne życie, w tym architektonicznych
- niedostatecznie rozwinięta sieć placówek pomocy społecznej w gminie
- brak placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz seniorów,
- deficyt podmiotów ekonomii społecznej,
- niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych

Szanse

- pozyskiwanie inwestorów i tworzenie nowych miejsc pracy np. poprzez budowę basenów termalnych
- rozwój przedsiębiorczości
- rozwój turystyki, w tym agroturystyki
- skuteczniejsze pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej
- możliwość znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież
- zwiększenie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej
- tworzenie i rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
- rozwój oferty spędzania czasu wolnego,
- zwiększenie świadomości społecznej na temat uzależnień i przemocy domowej
- utworzenie placówki wsparcia dziennego dla osób starszych, np. klubu senior
- udział w realizacji nowych programów socjalnych kierowanych do seniorów
- wspieranie działań mających na celu aktywne uczestnictwo osób starszych w życiu społecznym
- stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników pomocy społecznej
- rozwój podmiotów ekonomii społecznej;

Zagrożenia

- niski poziom aktywności osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy
- emigracja zarobkowa osób młodych do innych jednostek administracyjnych
- kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym;
- rozpad więzi rodzinnych
- rosnąca dysfunkcjonalność rodzin, w tym skala problemów opiekuńczo-wychowawczych
- obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej
- coraz większa dostępność napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych, np. dopalaczy
- rosnące zagrożenie uzależnieniami niechemicznymi (Internet, gry komputerowe, telefon komórkowy) i cyberprzemocą
- zwiększająca się liczba osób starszych i niepełnosprawnych
- przeciążenie pracowników socjalnych liczbą zadań
- rosnące zagrożenie wypaleniem zawodowym wśród pracowników pomocy społecznej
- niewłaściwie finansowany system pomocy społecznej; nakładanie na gminy nowych zadań bez odpowiedniego zabezpieczenia finansowego
- biurokracja w pomocy społecznej
- roszczeniowa postawa odbiorców pomocy społecznej

III. WNIOSKI Z DIAGNOZY

Przeprowadzona w kilkunastu obszarach diagnoza sytuacji społecznej w gminie Poddębice pozwoliła na zidentyfikowanie najważniejszych problemów oraz wyzwań, przed którymi w najbliższych latach stanie samorząd lokalny. Zaliczono do nich:

- rozwijanie systemu pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej;
- proces starzenia się społeczności lokalnej i zwiększający ryzyko chorób i niepełnosprawności

- stały wzrost odsetka osób starszych w populacji gminy,
- dalsze wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji zawodowej
- tworzenie w gminie nowych miejsc pracy;
- wysoka liczba rodzin wymagających ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz utrzymująca się liczba rodzin mających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- usprawnianie lokalnego systemu pomocy społecznej.

Wyniki diagnozy, posłużyły do sformułowania misji oraz wyznaczenia celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań niezbędnych do podjęcia w latach 2021-2027. Wdrożenie zaplanowanych przedsięwzięć powinno przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy, zmniejszenia skali występujących problemów społecznych oraz zminimalizowania ich skutków społecznych. Inicjatywy te zostały ujęte w poniżej przedstawionych obszarach.

1. Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej;
2. Udzielanie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie, a także zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia;
3. Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej,
4. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju;
5. Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy, oraz tworzenie w gminie nowych miejsc pracy;
6. Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju,
7. Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie poprzez przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich, oraz podejmowanie przedsięwzięć profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych poświęconych przestępczości;
8. Wzmacnianie lokalnych służb społecznych, :doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie,
9. Rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego.

MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misją gminy Poddębice w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2027 jest wspieranie rodzin, przeciwdziałanie różnym formom marginalizacji i wykluczenia społecznego, podniesienie jakości życia mieszkańców i stwarzanie im warunków do rozwoju oraz integrowanie społeczności lokalnej.

Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych oraz kierunków działań. W których uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, źródła ich finansowania oraz prognozę zmian.

Cel strategiczny 1

Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju w tym wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy .Tworzenie w gminie nowych miejsc pracy.

Kierunki działań:

1. Poszerzenie w gminie zasobów mieszkań komunalnych,
2. Tworzenie nowych miejsc pracy w celu aktywnego eliminowania bezrobocia,
3. Kontynuowanie pracy socjalnej z osobami ubogimi i bezrobotnymi, obejmującej m.in. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji, poszukiwania zatrudnienia i rozwiązywania własnych problemów oraz zawieranie z nimi kontraktów socjalnych.
4. Kontynuacja realizacji projektów unijnych skierowanych na aktywizację społeczną i zawodową osób wykluczonych społecznie.
5. Podejmowanie wśród osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej działań edukacyjnych służących poprawie ich położenia oraz zapobieganiu zjawisku dziedziczenia bezrobocia i biedy, m.in. edukowanie w zakresie umiejętnego gospodarowania budżetem domowym.
6. Udzielanie przez MGOPS pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z system pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego
7. Udzielanie przez MGOPS świadczenia wychowawczego I świadczenia „Dobry Start”.
8. Udzielanie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin ubogich, m.in. poprzez prowadzenie dożywiania w szkołach
9. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców gminy, upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach,
10. Wspieranie tworzenia i rozwoju podmiotów ekonomii społecznej gminie,
11. Tworzenie nowych mieszkań socjalnych oraz mieszkań chronionych.
12. Pozyskiwanie nowych inwestorów,
13. Wspieranie i promowanie przedsiębiorczości, w tym małej i średniej.
14. Wspieranie rozwoju turystyki i rekreacji w gminie, m.in. poprzez promowanie jej walorów oraz rozwijanie oferty i infrastruktury turystycznej, w tym agroturystycznej.
15. .Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy,

Czas realizacji: Lata 2021-2027

Realizatorzy:

Burmistrz Poddębic, Urząd Miejski w Poddębicach, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, Powiatowy Urząd Pracy i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach, inwestorzy, pracodawcy, w tym lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna.

Prognoza zmian

- aktywizacja zawodowa i usamodzielnienie części dotychczasowych beneficjentów systemu pomocy społecznej,
- poprawa warunków ekonomicznych osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego,
- łatwiejszy dostęp do mieszkań dla osób o niskim statusie materialnym,
- zwiększenie liczby miejsc pracy w gminie,
- wzrost aktywności gospodarczej w gminie

Źródła finansowania

Budżet samorządowy i centralny, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy

Cel 2

Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju w tym pomoc rodzinom w wypełnianiu prawidłowych funkcji społecznych, zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju.

Kierunki działań

1. Kontynuowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności z rodzinami wymagającymi ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
3. Prowadzenie wśród rodzin edukacji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, społecznych oraz promowanie prawidłowego modelu rodziny.
4. Zapewnienie rodzinom oraz osobom samotnie wychowującym dzieci szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego.
5. Podjęcie działań w kierunku zwiększenia w gminie dostępu do opieki przedszkolnej oraz zapewnienia opieki nad dziećmi do lat 3
6. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy;
7. Rozwijanie infrastruktury umożliwiającej spędzanie czasu wolnego oraz rozwój uzdolnień i zainteresowań dzieci i młodzieży
8. Tworzenie i rozwijanie oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
9. Integrowanie i koordynowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i kościoła

Czas realizacji: Lata 2021-2027

Realizatorzy

Burmistrz Poddębic, Urząd Miejski w Poddębicach, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna.

Budżet

Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Prognoza zmian

- podniesienie poziomu wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
- skuteczniejsze wsparcie dla rodziców mających trudności opiekuńczo-wychowawcze, rodziców samotnych i wychowujących dzieci niepełnosprawne,
- wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego oraz wzrost liczby dzieci i młodzieży z niej korzystających
- zwiększenie aktywności fizycznej i społecznej wśród dzieci i młodzieży.

Cel strategiczny 3

Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie w tym udzielanie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie.

Kierunki działań

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychologicznej, prawnej i społecznej dla osób, rodzin dotkniętych problemami uzależnień, przemocy w rodzinie, m.in. poprzez podejmowanie współpracy z placówkami leczenia uzależnień i ośrodkami wsparcia świadczącymi pomoc w ww. zakresie.
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Wzmocnienie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
4. Zwiększenie świadomości dzieci, młodzieży, rodzicom i nauczycielom na temat profilaktyki oraz zagrożeń jakie niosą ze sobą uzależnienia.
5. Zapewnienie miejsc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w ośrodkach wsparcia, a także kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych; nawiązywanie współpracy w tym zakresie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
6. Tworzenie i rozwijanie oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w gminie
7. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami i alkoholowymi, narkotykowymi i przemocą w rodzinie.
8. Upowszechnianie wśród mieszkańców gminy informacji na temat dostępności i możliwości uzyskania pomocy przez odpowiednie instytucje.
9. Wsparcie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Poddębice.

Czas realizacji: Lata 2021-2027

Realizatorzy

Burmistrz Poddębice, Urząd Miejski w Poddębicach, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, gminne placówki oświatowe i kulturalne, placówki ochrony zdrowia, placówki leczenia uzależnień, ośrodki wsparcia, grupy samopomocowe, instytucje rządowe, policja, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, w tym organizacje udzielające pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Źródła finansowania

Budżet samorządowy i centralny, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Prognoza zmian

- większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie,
- lepszy dostęp do wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie,
- obniżenie liczby przypadków przemocy w rodzinie,
- większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz zdrowego trybu życia,
- lepszy dostęp do opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej

Cel 4

Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej w tym ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych niepełnosprawnością.

Kierunki działań

1. Udzielanie osobom starszym i niepełnosprawnym wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej.
2. Rozwijanie usług opiekuńczych.
3. Inicjowanie i promowanie wśród mieszkańców gminy działań samopomocowych, np. pomocy sąsiedzkiej.
4. Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanej do osób starszych i niepełnosprawnych – zapewnienie im odpowiedniego dostępu do edukacji, kultury i rekreacji
5. Podjęcie działań w kierunku utworzenia na terenie gminy klubu seniora,
6. Wspieranie inicjatyw służących zwiększeniu aktywności osób starszych i niepełnosprawnych oraz wykorzystujących ich potencjał.
7. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy likwidacji barier, zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego oraz zapewnieniu i utrzymaniu odpowiedniego zatrudnienia.
8. Podejmowanie i rozszerzanie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych,

9. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu.

Czas realizacji: Lata 2021-2027

Realizatorzy

Burmistrz Poddębice, Urząd Miejski w Poddębicach, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie, gminne placówki oświatowe i kulturalne, placówki ochrony zdrowia.

Źródła finansowania

Budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe.

Prognoza zmian

- efektywniejszy udział seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- zapewnienie usług opiekuńczych i wsparcia seniorom i osobom niepełnosprawnym w tym wyższy standard świadczonych usług,
- lepsza jakość funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania

Cel operacyjny 5

Doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie w tym rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.

Kierunki działań

1. Systematycznie podnoszenie kompetencji przez kadrę MGOPS-u,
2. Dalsze zapewnianie wsparcia ze strony asystenta rodziny.
3. Projektowanie i wdrażanie nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy.
4. Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. poprzez rozwijanie strony internetowej MGOPS-u
5. Opracowywanie i realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa.
6. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy szerszej współpracy z sektorem pozarządowym
7. Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.

Czas realizacji: Lata 2021-2027

Realizatorzy

Burmistrz Poddębic, Urząd Miejski w Poddębicach, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, społeczność lokalna.

Źródła finansowania

Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Prognoza zmian

- większe kompetencje kadr pomocy społecznej,
- wyższa jakość świadczonych usług,
- rozwój aktywności mieszkańców,
- lepsza efektywność współpracy z sektorem pozarządowy

PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Poddębice na lata 2021-2027 będzie realizowana w szczególności poprzez następujące programy:

1. Ocena zasobów pomocy społecznych.
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
4. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
5. Gminny Program Wspierania Rodziny
6. Program Współpracy Gminy Poddębice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
7. „Posiłek w szkole i w domu”
8. Gminny Program Wychodzenia z bezdomności.
9. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebujących.
10. Karta Dużej Rodziny
11. Prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej.
12. Świadczenia rodzinne, świadczenie pielęgnacyjne, świadczenie rodzicielskie, świadczenie "Dobry start", fundusz alimentacyjnych, świadczenie wychowawcze.

Skuteczność wdrożenia dokumentów będzie również zależała od środków finansowych–posiadanych i pozyskanych przez samorząd gminy lub inne podmioty uczestniczące w realizacji strategii na opracowanie i realizację innych programów oraz projektów, które będą zgodne z przyjętymi w dokumencie kierunkami działań.

IV. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII

Zgodnie z art. 110, pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Poddębice na lata 2021-2027 będzie Kierownik

Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poddębicach. Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji, w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych.

Określenie sposobów, wysokości i źródeł finansowania zadań będzie następowało w ramach opracowywania rocznych budżetów, a także pozyskiwania środków na wyznaczone cele. Osiągnięcie zakładanych rezultatów jest uzależnione od wielkości środków dostępnych na realizację wyznaczonych celów. Niewątpliwie ogromną szansą dla wszystkich podmiotów jest możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych między innymi z Unii Europejskiej oraz środków na realizację programów ogłaszanych przez poszczególne resorty w ministerstwach.

Monitoring strategii dostarczy informacji pozwalających na przeprowadzenie jej ewaluacji, która umożliwia ustalenie rzeczywistych rezultatów wdrożenia dokumentu – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ. Informacja na temat realizacji strategii oraz osiągniętych rezultatów będzie przygotowywana corocznie w formie raportu przez Kierownika MGOPS w Poddębicach.

Do oceny stopnia wdrożenia strategii niezbędne są przedstawione poniżej wskaźniki:

Cel strategiczny 1

- liczba osób bezrobotnych, ubogich i bezdomnych objętych pracą socjalną,
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia, ubóstwa i bezdomności,
- liczba osób i rodzin objętych wsparciem w postaci świadczeń pomocy społecznej,
- świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- wielkość stopy bezrobocia,
- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba mieszkań komunalnych i socjalnych,
- liczba projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym,
- liczba nowych inwestorów.

Cel strategiczny 2

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym,
- liczba dzieci objętych opieką przedszkolną,
- liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży

Cel strategiczny 3.:

- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,

- liczba osób umieszczonych w ośrodkach wsparcia,
- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,

Cel strategiczny 4.:

- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba seniorów i osób niepełnosprawnych objętych pomocą społeczną,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi
- liczba osób z gminy korzystających z klubu seniora,
- liczba obiektów, w których zlikwidowano bariery,
- liczba nowo utworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- liczba osób z gminy objętych całodobową opieką w domach pomocy społecznej,
- liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze i niepełnosprawne.

Cel strategiczny 5.:

- liczba pracowników MGOPS-u, w tym liczba pracowników socjalnych,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem
- liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych

Problemy społeczne mają wielowymiarowy charakter i ich rozwiązanie wymaga systemowych rozstrzygnięć, zintegrowanej współpracy instytucjonalnej, angażując sferę polityczną, gospodarczą i społeczną. Należy doprowadzić do wypracowania wspólnych programów i współdziałania wszystkich podmiotów powołanych w celu rozwiązywania problemów społecznych. Niezbędne jest także utworzenie infrastruktury socjalnej, bez której niemożliwa będzie realizacja założonych celów oraz inicjowanie pracy socjalnej metodą programu aktywizacji lokalnej.

Każda gmina ma swoje specyficzne uwarunkowania. Koniecznością jest ciągle przystosowywanie się do zmieniającego się otoczenia przepisów prawnych, jak i do ciągle rosnących potrzeb i oczekiwań ze strony potencjalnych odbiorców wsparcia. Obecnie kluczowym czynnikiem warunkującym sprawne i skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych jest jakość świadczonych usług. Efekt często jest niewymierny, trudny do sprawdzenia, uzależniony od wielu aspektów. Nie zmienia to faktu, iż rozwiązywanie problemów społecznych wymaga zaangażowania wielu podmiotów.